

Opetus- ja kulttuuri- ministeriö

Kirje

16.12.2020

VN/27905/2020
VN/27905/2020-OKM-2

Jakelussa mainitut

Näyttelypalkkiomallia valmistelevan työryhmän asettaminen

Tausta

Taidenäyttelyiden järjestämiseen liittyviä sopimus- ja korvauskäytäntöjä on viime vuosina selvitetty ja arvioitu opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta. Vuonna 2016 työnsä sai valmiiksi opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmä, jonka tehtävänä oli selvittää nykyiset taiteilijoiden ja näyttelyjärjestäjien väliset sopimus- ja korvauskäytännöt sekä näyttelyiden kustannusten jakautuminen osapuolten kesken, laatia vaihtoehtoiset tavat kehittää käytäntöjä ja arvioida vaihtoehtoisten kehittämistapojen vaikutuksia. Työryhmä selvitti myös pohjoismaisia käytäntöjä, niiden kehityssuuntia ja vaikutuksia. Työryhmän loppuraportin (OKM 2016:4) toimenpide-esitysten ja suositusten perusteelta opetus- ja kulttuuriministeriössä toteutettiin vuosina 2017-2019 kokeilu uudesta avustusmuodosta. Kokeilulla pyrittiin edistämään hyviä sopimus- ja korvauskäytäntöjä museonäyttelyn järjestämisen yhteydessä

Kokeilusta tehtiin eduskunnan sivistysvaliokunnan (SiVL 17/2017 vp) edellyttämä vaikuttavuusarviointi, jonka toteutti Frisky & Anjoy Oy (linkki: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162256>)

#Taidemaksaa: Taiteilijoiden näyttelypalkkiokokeilun arviointi, opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu (2020:19). Arvioinnin tuloksena todettiin, että kokeilusta saadut tulokset olivat myönteisiä.

Näyttelypalkkioiden todettiin omalta osaltaan parantaneen taiteilijoiden taloudellista asemaa, lisänneen luottamusta ja vuoropuhelua museoiden ja taiteilijoiden välillä sekä edistäneen julkista keskustelua kuvataiteilijoiden toimeentulosta ja mielikuvan muutosta taiteilijan työn luonteesta. Lisäksi näyttelypalkkioprosessi oli ollut omiaan lisäämään näyttelyiden valmisteluun ja toteutukseen liittyvien kokonaiskustannusten hahmottamista, mikä oli helpottanut sopimusten laadintaa.

Arviointiraportissa suositellaan näyttelypalkkioiden vakiinnuttamista osaksi museoiden normaalia toimintaa. Suosituksissa todetaan myös, että näyttelypalkkiomallin vakiinnuttaminen edellyttää yksinkertaisen tukimallin ja siihen liittyvien korvausperusteiden hahmottamista, ja että näyttelypalkkion hallinnointiin liittyvän toteuttamismallin tulee olla riittävän kevyt ja yhdenmukainen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Eduskunnan sivistysvaliokunta on valtion vuoden 2021 talousarvion käsittelyn yhteydessä lausunnossaan (SiVL 11/2020 vp— HE 146/2020 vp) todennut, että valiokunta kannattaa näyttelypalkkiokokeilun vakinaistamista ja samassa yhteydessä kirjaamassaan lausumassa esittänyt, että eduskunta edellyttäisi hallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin kuvataiteilijoiden näyttelypalkkiojärjestelmän pysyvän mallin valmistelemiseksi siten, että se on otettavissa käyttöön vuoden 2022 alusta lukien.

Työryhmän asettaminen

Edellä todettuun viitaten opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtäväksi annetaan seuraavaa:

1. Laatia ehdotus näyttelypalkkiomalliksi, joka sisältää ehdotukset korvausperusteiksi
2. Tehdä ehdotus siitä, minkä toimijoiden tulisi kuulua mallin piiriin
3. Tehdä ehdotus mallin hallinnoinnista
4. Tehdä ehdotus siitä, kuinka mallin seuranta ja arviointi olisi tarkoituksenmukaista järjestää

Työryhmän tulee tutustua kansainvälisiin esimerkkeihin vastaavista korvausmalleista ja hyödyntää työssään niistä saatuja kokemuksia. Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Työryhmän toimikausi

1.1.2021 – 15.6.2021

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja kulttuuriasiainneuvos Petra Havu, opetus- ja kulttuuriministeriö

Varapuheenjohtaja kulttuuriasiainneuvos Päivi Salonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet

Toiminnanjohtaja Kimmo Levä, Suomen Museoliitto

Puheenjohtaja Teemu Mäki, Suomen Taiteilijaseura

Taiteen asiantuntija Anna Rikkinen, Ornamo

Kehittämisjohtaja Ulla Salmela, Museovirasto

Erityisasiantuntija Johanna Selkee, Suomen Kuntaliitto

Erityisasiantuntija Henri Terho, Taiteen edistämiskeskus

Pysyvät asiantuntijat

Kulttuuriasiainneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö

Hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Työryhmän asiantuntijasihteereinä toimivat erikoisasiantuntija Eija Liukkonen Museovirastosta ja erityisasiantuntija Henri Terho Taiteen edistämiskeskuksesta. Työryhmän teknisenä sihteerinä toimii hallinnollinen avustaja Maija Rauhamäki opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Työryhmän kustannukset

Työryhmän jäsenille voidaan korvata matkakulut valtion matkustussäännön mukaisina. Työryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta palkkiota.

Työryhmän työskentelystä aiheutuvat kustannukset maksetaan momentilta 29.01.01 (ty 600003111).

Ylijohtaja

Riitta Kaivosoja

Johtaja

Minna Karvonen

Liitteet

Jakelu

Suomen Kuntaliitto ry, Johanna Selkee
 Museovirasto, Ulla Salmela
 Museovirasto, Eija Liukkonen
 Ornamo ry, Anna Rikkinen
 Taiteen edistämiskeskus, Henri Terho
 OKM KUPO Taiteen ja kulttuuriperinnön vastuualue, Päivi Salonen
 OKM KUPO Taiteen ja kulttuuriperinnön vastuualue, Maija Rauhamäki
 OKM KUPO Taiteen ja kulttuuriperinnön vastuualue, Petra Havu
 OKM KUPO Strategisen ohjauksen vastuualue, Kirsi Kaunisharju
 OKM KUPO Strategisen ohjauksen vastuualue, Hanna Kiiskinen
 Suomen Taiteilijaseura - Konstnärsgillet i Finland ry, Teemu Mäki
 Museoliitto, Kimmo Levä

Tiedoksi

OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Markus Ylimaa
 OKM Ministeriön johto, Anita Lehikoinen
 OKM KUPO Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto
 OKM VIY Viestintäyksikkö
 Hankeikkuna